

Проблемы образования в Казахстане особенно остро стоят в сельской местности. Кадровые вопросы должны решаться до ввода в эксплуатацию новых объектов. Для этого необходимо внимательно изучить и представить меры социальной поддержки молодых специалистов, возвращающихся из городов, в том числе в части обеспечения льготными жильями, детскими садами и школами. Казахстан должен сократить большой разрыв между селом и городом на уровне образования, медицинской помощи и общего уровня качества жизни.

Отсутствие инновационной инфраструктуры является еще одним важным вопросом при реализации инновационной политики. Таким образом, для развития нового направления необходима база и обученный персонал. Государство решит проблему инфраструктуры путем создания технопарков.

Для осуществления инновационной деятельности высокого качества целесообразно эффективно использовать экономические механизмы инновационного экономического развития, развития образовательной деятельности, управления экономикой и персоналом, управления сельским хозяйством, эффективного использования всех источников финансирования инновационных процессов.

Использование данного механизма остается одним из наиболее актуальных вопросов, обращая внимание на инновационное развитие страны. Это обеспечит приоритет инновационных целей экономического развития, концентрацию человеческих ресурсов на передовых направлениях нового научно-технического прогресса, а также создание инновационных и образовательных производственных конгломератов, обеспечивающих разработку новых технологий.

Для достижения этих мер следует обратить внимание на следующие элементы в составе региональной инновационной системы:

- принятие комплекса мер, направленных на активное повышение взаимодействия региональных вузов и исследовательских институтов;
- привлечение в регион высококвалифицированных трудовых ресурсов и активное стимулирование повышения профессиональной квалификации имеющегося в настоящее время персонала;
- создание сети бизнес-инкубаторов для поддержки стартап-компаний;
- создание и долгосрочное финансирование деятельности исследовательских организаций, постоянно отслеживающих рынки и технологии, необходимые для важных региональных промышленных кластеров;
- создание эффективных механизмов системы кооперативирования между региональными компаниями, исследовательскими организациями и государственными учреждениями;
- обеспечение личных связей внутри местной бизнес-элиты, т.е. развитие объектовых и не объектовых сетевых организаций;
- обеспечение активного притока венчурного капитала в регион.

Литература

1 Ахметов С.Н., Алимбаев А.А., Притворова Т.П. Карагандинская область в суверенном Казахстане. – Караганда: Форма Плюс, 2011. –450 с.

2 Провидонова Н. В. Инновационная система в АПК – механизм повышения конкурентоспособности и импортозамещения // Научно-методический электронный журнал «Концепт». – 2016. – Т. 6. – С. 111–115.

Жансакалова А. Б., ПИМ-19-1 тобының студенті (Қазтұтынуодағы ҚЭУ)
Ғылыми жетекші - PhD докторы, доцент Джазықбаева Б.Қ.

МУНАЙ-ГАЗ САЛАСЫНДАҒЫ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ЖҮЙЕНІҢ ДАМУЫ

Инновациялар компанияны дамытуда маңызды рөл атқарады, ал оның барлық элементтері өзара тиімді іс - әрекет жасайтын сауатты құрылған инновациялық жүйе, бәсекеге қабілеттілікті арттыруға және қызмет географиясын кеңейтіне алып келеді.

Инновациялық жүйе-бұл қоғамның кіші жүйесі, ең алдымен барлық дамудың қол жеткізілген деңгейін репродукциялау өсімін молайтуға ғана емес, сонымен қатар оның жаңаруы мен прогреске бағытталған экономикасы болып табылады. Инновациялық жүйе өзіндік инновациялық қызмет өзегіне ие болып келеді [1].

Инновациялық жүйелерді түсіну инвестициялар стратегиясын, инновациялық жүйені нығайтуға бағытталған тәсілдер мен қосымша шараларды айқындауға, әзірлеуге, іске асыруға, сондай-ақ инновацияларды енгізуге және тұтастай алғанда нарықтың да, жеке компаниялардың да дамуына ықпал етуге көмектеседі.

Соңғы онжылдықта инновациялар мұнай-газ секторын қалыптастыратын сұраныс пен ұсыныс күшінің табиғатын күрт өзгертті. Қазір мұнай-газ саласы өз дамуының негізгі кезеңінде және қайта құру шегінде тұр.

Жаңа технологиялардың өсуі, қоршаған ортаға әсерді азайтуға бағытталған жаһандық серпінмен бірге саланы өзгертуде. Ұйымдар бүкіл сектор бойынша өсіп келе жатқан қысымға тап болады және өз қызметін оңтайландыру, жалпы тиімділік және мұнай өндіру және кейіннен кірістерді барынша арттыру, қосымша мүмкіндіктер ашу үшін инновацияларды енгізуге бағытталған ресурстарды тиімді пайдалану қажет. 1-суретте инновациялық жүйенің бөлігі болып табылатын, мұнай-газ компаниясының инновациялық әлеуетінің негізгі қорлары көрсетілген [2].

Сурет 1. Мұнай-газ компаниясының инновациялық әлеуетінің қорлары

Мұндай қорларға атап айтқанда, ғылыми-техникалық, технологиялық, инфрақұрылымдық, ақпараттық, материалдық-өндірістік, қаржылық, кадрлық, зияткерлік, ұйымдастыру-басқару және т. б. жатқызуға болады.

Инновациялар үшін жаңа технологиялардың әлеуетін пайдалану және өз ішкі саланың өнімділігін арттыру туралы сөз болған кезде, мұнай-газ секторы жалпылама түрде басқа салалармен салыстырғанда баяу адыммен жүріп келеді. Қазіргі уақытта нарықта жаңа және ескі ойыншылардың индустриядағы революцияны бастау үшін, жаңа шешімдердің әлеуетін толық пайдалану және оған қажет жоғары тұрақтылық деңгейіне жету маңызды.

Жүргізген зерттеулер, барлық салада сандық технологияларды тиімді пайдалану күрделі шығындарды 20% - ға дейін төмендеті алатынын, өсу ағынындағы пайдалану шығындарын 3-5% - ға төмендететінін және төмендеу бағытына қарағанда шамамен екі есе аз болатынын көрсетті.

Әр түрлі компаниялардың жұмыс процесіндегі өзгерістерді жеделдету және жаңа технологияларды пайдалану саланы қайта құрудың негізі болып табылады, атап айтқанда:

- тиімділікті арттыру;
- жоғары ақы төленетін жұмыс орындарын құру [3].

Соңғы он жылдықта мұнай газ саласыда деректерді қарапайым басқару және бақылау үшін , бизнес-үдерістерді басқару жүйелері мен күрделі ақпараттық технологияларды біріктіру есебінен нақты уақытта операцияларды автоматтандыруға жататын нақты концепция- цифрлы (сандық) мұнай кен орны пайда болды. Бұл мұнай-газ компанияларына жүйені оңтайландыруға және технологиялық инновациялардың әлеуетін арттыруға мүмкіндік берді. Мұнай-газ компаниялары үшін барлық сала ауқымындағы осы инновация дәрежесіне жеткен кезде ең үлкен проблемалардың бірі, жаңа технологияларды интеграциялаудың ең үздік тәсілін іздеу болып табылады. Жаңа қатысушылар мен қазіргі ойыншылар арасындағы ынтымақтастықты белсендіру мұнай-газ ландшафтын оңтайландыру, шығындарды азайту және барлық сектор бойынша технологиялық дамудың өсуі үшін өте маңызды болып табылады. Бизнес-модельге технологиялық инновацияларды енгізудің нақты стратегиясымен үйлесе отырып, нарықтың ескі және жаңа қатысушылары арасындағы неғұрлым тығыз конвергенция компанияларға инновацияларды дамыту үшін ғана емес, сондай-ақ неғұрлым сұранысқа ие және бай нарық жағдайында бәсекеге қабілеттілікті арттыру үшін де үздік шешімдер қабылдауға мүмкіндік береді.

Әдебиеттер:

1. Арсланбекова З. Р. Инновационный потенциал нефтегазового сектора // Молодой ученый. - 2019. -№7. - С. 11-13.
2. Баранчев, В. П. Управление инновациями. Учебник / В.П. Баранчев, Н.П. Масленникова, В.М. Мишин. - М.: Юрайт, 2018. - 720 с.
3. Черников, Б. В. Информационные технологии управления / Б.В. Черников. - М.: Форум, Инфра-М, 2017. - 352 с.

Карбозов А., 3 курс (КарГУ им. академика Е.А. Букетова)
Научный руководитель – м.э.н., ст. преподаватель Токсамбаева А.Б.

СОСТОЯНИЕ РАЗВИТИЯ ИННОВАЦИОННЫХ ПРОЦЕССОВ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН

Проблема изучения тенденций инновационного развития Республики Казахстан, или развития инноваций в республике одна из самых сложных. Инновация, как правило, представляет собой результат интеллектуальной деятельности, фантазии, творчества и рационализации человека. Инновации выводятся на рынок в виде продуктов, обладающих новыми полезными свойствами. Инновации качественно улучшают пользовательский опыт. Электрокары, интернет-банкинг, 3D-печать или сайт электронного правительства, – это примеры инноваций, которые быстро, эффективно и легко решают многие задачи.

Реализация государственной инновационной политики началась с принятия такого важного документа как Стратегия индустриально-инновационного развития на 2003–2015 гг., которая заложила основы для формирования Национальной инновационной системы (НИС), включающая создание, капитализацию институтов развития, а именно Национального инновационного фонда, системы технопарков и свободных экономических инновационных зон. Несмотря на то, что с принятием ГПФИИР на 2010–2014 гг., а затем ГПФИИР на 2015-2019 гг. этот документ прекратил свое действие, подходы и основные принципы, указанные в нем, определяют и до сих пор определяют инновационную политику страны. [1]

За годы Независимости Республики Казахстан отечественным инноваторам РПП "Национальный институт интеллектуальной собственности" выдано более 30000 патентов. Ежегодно Всемирная организация интеллектуальной собственности (ВОИС) оценивает инновационную деятельность 126 стран по 80 параметрам. Среди основных критериев: политическая ситуация, образование, развитие инфраструктуры, бизнеса, а также финансирование научно-исследовательского сектора. Казахстан занимает 74-е место в этом рейтинге. Республика Казахстан занимает третье место среди стран Южной и Центральной Азии после Индии и Ирана. Казахстану как стране с сырьевой экономикой необходимо развивать наукоемкие производства и технологии, так как минеральные ресурсы носят ограниченный характер, а с развитием возобновляемых источников энергии спрос на нефть может упасть.

Инновацией идея становится, когда превращается в востребованный продукт. Инновация должна соответствовать трендам в выбранной области и быть экономически востребованной, предлагать аудитории то, чего ей не хватало. Инновации часто путают с изобретениями, открытиями или модернизацией, но различия между этими понятиями всё-таки есть. Инновации появляются благодаря соединению уже существующих элементов в принципиально новые комбинации. К примеру, iPad вряд ли бы стал революционным без сервиса iTunes, который кардинально изменил способ приобретения и прослушивания музыки. Инновации носят прикладной характер и направлены на извлечение выгоды или повышение эффективности услуг. [2]

Развитие инноваций напрямую связано с поддержкой научно-исследовательских проектов государством и бизнесом, созданием специальных образовательных программ для молодых ученых и инноваторов, а также пространств, в которых они могут развивать инновационные технологии. Страны с наиболее развитой инновационной экономикой, такие как Швейцария, Нидерланды, Великобритания и Сингапур, являются лидерами по расходам на научно-исследовательские проекты и затратам на образование в местных университетах.

Современная инновационная политика не дает четкого ответа на вопрос об источниках спроса на инновации в экономике Казахстана. Основные ожидания были связаны с генерацией традиционных отраслей промышленности. В то же время крупнейшие ТНК Казахстана, вошедшие в горно-